

[Per Federspiel.]

vil jeg gerne spørge den højtærede udenrigsminister, om der kan gives nogen definition på, hvad dette begreb indebærer for Danmarks vedkommende. Mig bekendt er den eneste definition, der hidtil er givet af udtrykket „association“ i Romtraktaten, det, der er givet af professor Hallstein, nemlig at det kan betyde fra 1 til 99 pct. medlemskab, og det er jo ikke særlig oplysende.

Den højtærede udenrigsminister nævner nu, at EFTA naturligt må være den samarbejdsorganisation, inden for hvilken Danmark søger at opnå forbedrede afsætningsmuligheder for den danske landbrugseksport. Jeg kan naturligvis være enig i, at alle muligheder for at bøde på den situation, der er opstået, må prøves og prøves energisk. Vi advarede fra venstres side i sin tid mod oprettelse af EFTA, og det fremgik ganske klart af general de Gaulles pressekonference den 14. januar, at stiftelsen af EFTA, der i hvert fald fra de 6 landes side ikke kunne opfattes som andet end som en fjendtlig handling, som en kamporganisation rettet mod de seks, var en af de medvirkende årsager til de skarpe og måske unødigt skarpe standpunkter, general de Gaulle indtog over for England.

Nu er EFTA der imidlertid, og jeg er for så vidt tilfreds med, at ingen af de to ministre betragter EFTA eller nogen anden organisation som et nødvendigt alternativ til fællesskabet. Men hvis der i dag skal være nogen mening i EFTA, hvis vi ønsker, som udenrigsministeren siger, at udvikle EFTA, således at dens beslutninger kan bidrage til at lette en senere tilpasning til fællesskabets regler, så må den første betingelse dog være, at EFTA på samme måde som fællesskabet også omfatter landbrugssektoren, at der inden for EFTA sikres landbrugets og fiskeriets produkter lige vilkår med industriens. Om man så tillige kunne lette tilpasningen ved efterhånden at omdanne EFTA til en toldunion — som foreslået af Bertil Ohlin — er vel et åbent spørgsmål, som jeg ikke skal tage stilling

til i øjeblikket, men i hvert fald et spørgsmål, som fortjener undersøgelse.

Der er dernæst af de højtærede ministre peget på mulighederne for at udvide det nordiske samarbejde. Jeg skal ikke her foregribe de drøftelser, der vel vil finde sted i Nordisk Råd i den kommende uge, men der er jo ingen tvivl om, at det, der er sket, vil ramme samtlige nordiske lande. Der er ingen tvivl om, at det rammer Danmark hårdest på grund af vort erhvervslivs og navnlig vore eksporterhvervs struktur. Det er vel ikke sandsynligt, at de nordiske lande i fællesskabet vil kunne træffe særlige forholdsregler, der ikke lige så vel — og jeg tør vel næsten sige under alle omstændigheder — måtte træffes inden for EFTAs bredere rammer. Sporene fra de sidste 15 år tyder ikke på, at fælles nordiske institutioner vil kunne løse de europæiske problemer for os, men det er vel naturligt og ønskeligt, at de nordiske lande i denne kritiske situation søger sammen om en fælles standpunkttagen i de internationale forhandlinger, som vi hver for sig kommer til at deltage i.

Det undrer mig, at den højtærede udenrigsminister nævner de tosidede handelsaftaler med landene inden for de seks som noget, der foreløbig kunne afbøde en forskelsbehandling. Allerede på nuværende tidspunkt er det jo ifølge Romtraktaten ikke muligt for de seks lande at opretholde aftaler, der begrænser forskelsbehandlingen, medmindre disse aftaler er afsluttet med fællesskabet, d. v. s. med kommissionen i Bruxelles. Jeg forstår også, at da den såkaldte langtidsaftale med Tyskland blev afsluttet eller rettere sagt ved dens forlængelse, måtte man fra tysk side tage det forbehold, at den kunne betragtes som gyldig efter Romtraktatens bestemmelser. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om forholdet ikke i dag er dette, at denne tilslutning fra Bruxelleskommissionen ikke har kunnet opnås. Som forholdene ligger nu, må aftalerne med lande inden for de seks sluttes med kommissionen i Bruxelles